



Sajtó és Tájékoztatás

Az Európai Unió Bírósága
110/17. sz. SAJTÓKÖZLEMÉNY
Luxembourg, 2017. október 24.

A főtanácsnok indítványa a C-353/16. sz.,
MP kontra Secretary of State for the Home Department ügyben

Bot főtanácsnok szerint a származási országában korábban kínzást elszenvedő személy megfelelő pszichés kezelésének ezen országban való hiánya nem elegendő ahhoz, hogy e személy kiegészítő védelmet igényelhessen

A tagállam ugyanakkor megőrzi azon mérlegelési jogkörét, hogy humanitárius indokok alapján engedélyezze e személy tartózkodását

Az egyik uniós irányelv¹ meghatározza a menekültekről szóló Genfi Egyezményben kimondott nemzetközi védelem kiegészítésére szolgáló „kiegészítő védelemre” vonatkozó minimumszabályokat. Ilyen védelemben részesül minden olyan személy, aki nem rendelkezik menekült jogállással, azonban a származási országában olyan súlyos fenyegetésnek van kitéve, mint a halálbüntetés, a kínzás, vagy embertelen, illetve megalázó bánásmód vagy büntetések. A kiegészítő védelemben részesülő személyek határozott időtartamra szóló, tartózkodásra jogosító engedélyt kapnak. Azon nem uniós polgároknak, akik nem részesülnek kiegészítő védelemben, a tagállamok szolidaritásból vagy humanitárius okból hozott diszkrecionális döntés alapján engedélyezhetik a tagállamok területén való tartózkodást, feltéve hogy e személyek nem tartoznak ezen irányelv hatálya alá.

A Srí Lanka-i állampolgár MP 2005 januárjában diákként érkezett az Egyesült Királyságba. 2009-ben menedékjog iránti kérelmet (beleértve adott esetben a kiegészítő védelem iránti kérelmet is) nyújtott be. E kérelemben arra hivatkozott, hogy a „Tamil Eelam Felszabadító Tigrisei” (LTTE) szervezet tagja volt, a Srí Lanka-i biztonsági erők fogva tartották és megkínzották, és a Srí Lankára való visszatérés esetén további rossz bánásmód fenyegeti. A brit hatóságok elutasították MP kérelmét azzal az indokkal, hogy nem állapítható meg, hogy MP további fenyegetésnek lenne kitéve a származási országába való visszatérése esetén.

MP orvosi látelletek benyújtásával vitatta ezt a határozatot az Upper Tribunal (felsőbíróság, Egyesült Királyság) előtt, amelyek szerint a Srí Lankán elszenvedett kínzási cselekmények következményeit viseli, és poszttraumatikus stressz szindrómában, valamint depresszióban szenved. Az Upper Tribunal részben elutasította MP keresetét, mivel nem nyert megállapítást, hogy MP továbbra is veszélyben lenne a származási országában. E bíróság ugyanakkor helyt adott MP keresetének, amennyiben az az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló egyezmény (EJEE) 3. cikkének előírásain alapult: az Upper Tribunal megítélése szerint Srí Lankára való visszatérése esetén MP nem részesülhetne a pszichés betegségének kezeléséhez megfelelő ellátásban.

A fellebbezés tárgyában eljáró Supreme Court of the United Kingdom (az Egyesült Királyság legfelsőbb bírósága) azt a kérdést intézte a Bírósághoz, hogy azon nem uniós polgárt, aki a származási országában elkövetett kínzási cselekmények következményeit viseli, de akit az oda való visszatérése esetén már nem fenyeget ilyen bánásmód veszélye, megilleti-e a kiegészítő védelem azon az alapon, hogy ezen ország egészségügyi rendszere nem volna képes a pszichés betegségeit megfelelően kezelni.

¹A harmadik országok állampolgárainak, illetve a hontalan személyeknek menekültként vagy a más okból nemzetközi védelemre jogosultként való elismerésének feltételeiről [helyesen: feltételeire] és az e státuszok tartalmára vonatkozó minimumszabályokról szóló, 2004. április 29-i 2004/83/EK tanácsi irányelv (HL 2004. L 304., 12. o.; magyar nyelvű különkiadás 19. fejezet, 7. kötet, 96. o.).

A mai napon ismertetett indítványában **Yves Bot** főtanácsnok először is megállapítja, hogy az irányelv szövege csak olyan kínzási cselekményekből vagy embertelen bánásmódból származó súlyos sérelem veszélye esetén teszi lehetővé a kiegészítő védelem nyújtását, amelyeknek a kérelmezővel szembeni jövőbeli alkalmazására sor kerülhet a származási országába való visszatérése esetén.

Ezen értelmezés a jelen esetben azt jelenti, hogy MP nem hivatkozhat a kiegészítő védelem igénybevételére, mivel nem vitatott, hogy a Srí Lankára való visszatérése esetén nem áll fenn annak veszélye, hogy kínzási cselekményeket szenved el, még akkor sem, ha a Srí Lanka-i egészségügyi rendszer hiányosságai miatt valószínűleg nem részesülhetne az őt ért poszttraumatikus stressz szindróma enyhítéséhez szükséges kezelésekből, és fennáll annak a veszélye, hogy a származási országába való visszatérése esetén öngyilkos lesz.

A főtanácsnok emellett emlékeztet arra, hogy a kiegészítő védelem nyújtásához szükséges alapvető feltételek egyike a származási ország hatóságainak a súlyos sérelem elkövetésében való közvetlen vagy közvetett – azonban mindig szándékos – felelőssége. Az alapügyhöz hasonló helyzetben **annak veszélye, hogy a kérelmező egészségi állapota pusztán a megfelelő kezelés származási országában való hiánya miatt romlik (anélkül, hogy az ellátás szándékos megtagadásáról lenne szó), nem elegendő a kiegészítő védelem biztosításának igazolásához**, még akkor sem, ha a kérelmező betegsége a származási országában a múltban elszenvedett kínzási cselekményekből származik.

A főtanácsnok másodsorban úgy ítéli meg, hogy ha a Bíróság **az irányelv rendelkezéseit az EJEE-vel együttesen** értelmezné, ezen értelmezés **nem gátolná meg a tagállamokat abban, hogy a kiegészítő védelem hatálya alól kizárják azon személyeket, akik a múltban őket ért kínzási cselekményekhez kapcsolódó következményektől szenvednek**, de akik esetében már nem áll fenn annak veszélye, hogy a származási országukba való visszatérésük esetén ilyen bánásmóddal szembesüljenek.

A főtanácsnok szerint **az irányelv EJEE alapján történő értelmezése csak nagyon kivételes esetekben teheti lehetővé a kiegészítő védelem biztosítását**. MP esete azonban nem tűnik ilyen kivételes esetnek, ezt **mindazonáltal a Supreme Courtnak kell megvizsgálnia**.

A főtanácsnok úgy véli, hogy ezen irányelvnek az EJEE rendelkezéseivel való olyan együttes értelmezése, amely lehetővé tenné, hogy kiegészítő védelemben részesüljön minden olyan személy, aki a múltban rossz bánásmódot szenvedett el, nagymértékben növelné a tagállamok kiegészítő védelemmel kapcsolatos kötelezettségeit. Az ilyen értelmezés jelentősen túllépne azon, amit az uniós jogalkotó az irányelv elfogadásával elérni szándékozott.

EMLÉKEZTETŐ: A főtanácsnok indítványa nem köti a Bíróságot. A főtanácsnok feladata, hogy teljesen pártatlanul és függetlenül eljárva a rábízott ügy jogi megoldására vonatkozó javaslatot terjesszen a Bíróság elé. A Bíróság bírái most kezdik meg a tanácskozást a jelen ügyben. Az ítéletet későbbi időpontban hozzák meg.

EMLÉKEZTETŐ: Az előzetes döntéshozatali eljárás lehetővé teszi a tagállami bíróságok számára, hogy az előttük folyamatban lévő jogvita keretében az uniós jog értelmezésére vagy valamely uniós jogi aktus érvényességére vonatkozó kérdést terjesszenek a Bíróság elé. A Bíróság nem dönti el a tagállami bíróság előtti jogvitát. A nemzeti bíróság feladata, hogy az ügyet a Bíróság határozata alapján elbírálja. E határozat a tartalmilag hasonló kérdésben eljáró más nemzeti bíróságokat is köti.

A sajtó részére készített nem hivatalos kiadvány, amely nem köti a Bíróságot.

A kihirdetés napján az indítvány [teljes szövege](#) megtalálható a CURIA honlapon

Sajtófelelős: Lehóczki Balázs ☎ (+352) 4303 5499